

Document	Cultuurhistorisch Advies
Plangebied	Voorontwerp Bestemmingsplan 'Ruimte voor ruimteregeling Spanbroekerweg 231a te Spanbroek', gemeente Opmeer.
Adviesnummer	18035
Opsteller(s)	C.M. Soonius (regio-archeoloog) en J. van Leeuwen (archeoloog)
Datum	26-02-2018

Cultuurhistorisch Advies

1. Aanleiding

Op verzoek van de gemeente Opmeer (Dhr. M. Goverde) is gekeken naar het archeologische en cultuurhistorische aspect met betrekking tot het voorontwerp bestemmingsplan 'Ruimte voor ruimteregeling Spanbroekerweg 231a te Spanbroek', opgesteld door Rho Adviseurs voor Leefruimte in januari 2018 (NL.IMRO.0432.BPSpanbroekerwg231-VO01). Een archeologische quickscan (incl. veldtoets) is separaat uitgevoerd.¹

In onderstaande tekst worden allereerst stukken met betrekking tot de paragraaf Archeologie en Cultuurhistorie uiteengezet. Daarna volgen de stukken die kunnen worden ingepast in het hoofdstuk Beleidskader. Aan het eind van dit document staan de regels Waarde-Archeologie en Waarde-Cultuurhistorie verwoord. De laatste is optioneel. Het voorontwerp bestemmingsplan 'Ruimte voor ruimteregeling Spanbroekerweg 231a te Spanbroek' doet recht aan de grote cultuurhistorische samenhang tussen de verschillende elementen in dit waardevolle cultuurlandschap.

¹ Van Leeuwen & Soonius 2018.

Afbeelding 1. Plangebied op een luchtfoto uit 2017 (bron: PDOK).

2. Tekst voor paragraaf Archeologie en Cultuurhistorie

Cultuurhistorie

Het plangebied ligt in West-Friesland Midden, een oud zeekleilandschap. Het nu zichtbare landschap is ontstaan in de Middeleeuwen. Het uitgestrekte veengebied dat aanwezig is in dit deel van West-Friesland is ontgonnen rond het jaar 1000.² Het plangebied ligt in het ontginningsblok Wognum (blok III op afb. *). De verkaveling lijkt gericht te zijn op een voormalig veenstroompje. Zo ontstond er een waaierverkaveling die wordt begrensd door de Wijzend (ten noorden van het plangebied). De meeste kenmerkende structuren vallen samen met de veenontginningen in dit gebied. Er is een grote samenhang met de bewoningslinten langs de binnenwaterkerkende dijken (waaronder Spanbroek), watergangen en kavelpatronen (afb.).

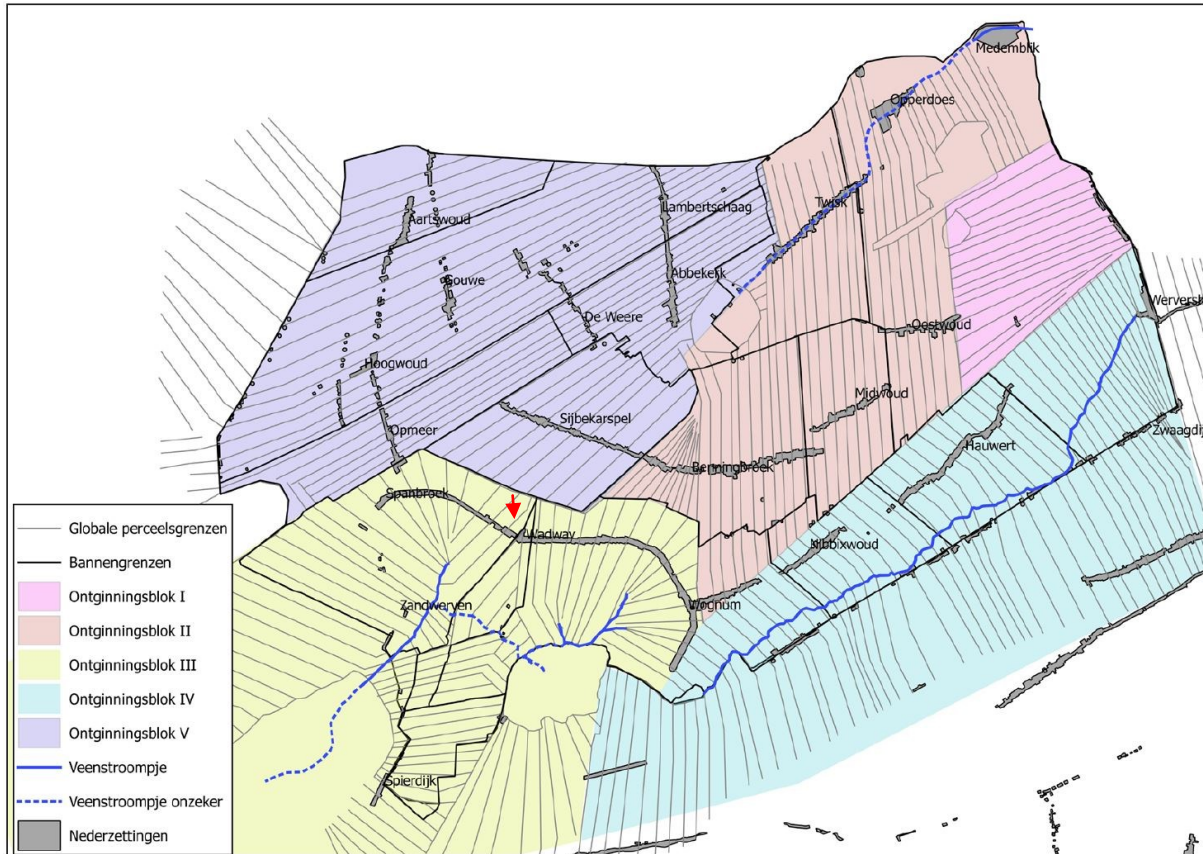
De Spanbroekerweg, een binnenwaterkerende dijk, is van hoge historisch-geografische waarde (code WFR176G).³ Het bewoningslint langs de Spanbroekerweg is van zeer hoge historisch-geografische waarde. De aanwezigheid van lineaire nederzettingen is zeer kenmerkend voor de bewoningsgeschiedenis van West-Friesland. Het lineaire karakter van de nederzetting is nog goed herkenbaar. De samenhang met het omliggende gebied is groot.

De regelmatige strokenverkaveling in dit deel van de gemeente Opmeer heeft daarom een zeer hoge cultuurhistorische waarde. De geplande nieuwbouw versterkt deze waarden, door de lintbebouwing nader in te vullen.

² Masterscriptie L. Timmerman 2017 geeft een zeer fraai inzicht in de kolonisatie- en ontginningsgeschiedenis van de Vier Noorderkoggen.

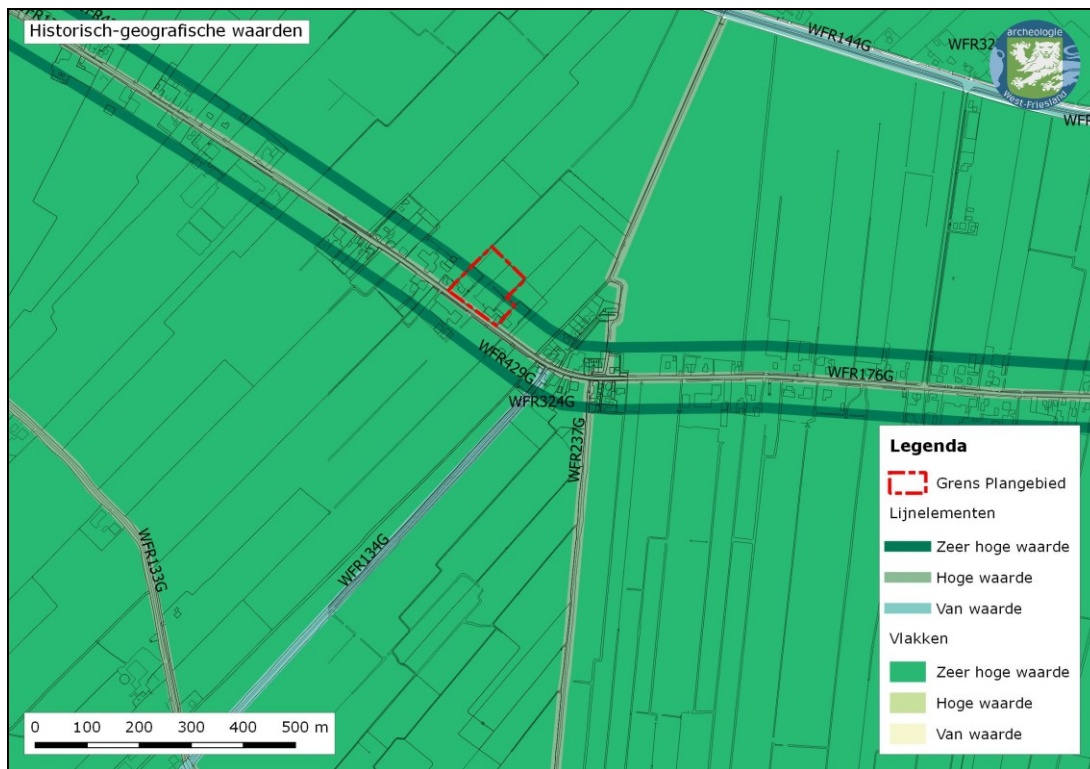
³ Haartsen & Lenten 2001.

Het lintdorp Spanbroek sluit in het oosten aan op het gehucht Wadway. Het is aannemelijk dat het dorp Spanbroek in de 11de of 12de eeuw is ontstaan. De oudste vermelding van het dorp dateert uit de 13de eeuw, uit een tekst die mogelijk terugverwijst naar documenten uit de vroege 12de eeuw. Het is waarschijnlijk dat de bewoning zich in het begin voornamelijk in de buurt van de kerk van Spanbroek concentreerde.⁴

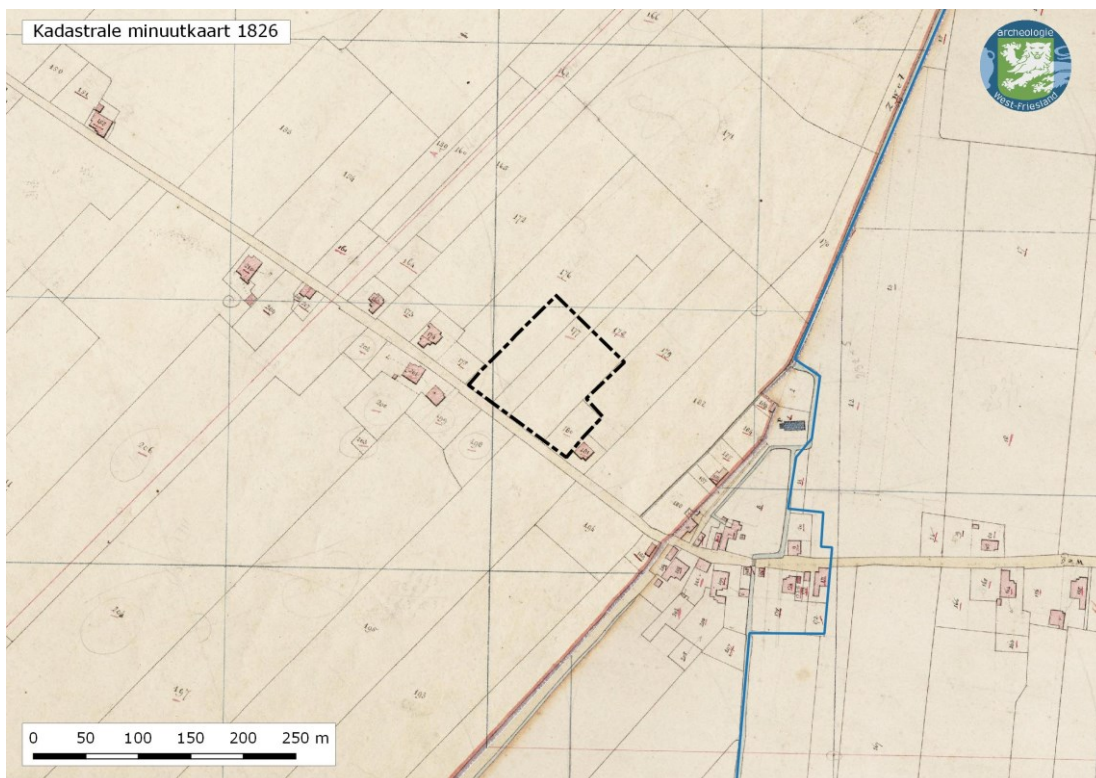

Afbeelding 2. Globale ligging plangebied (rode pijl) op de te onderscheiden ontginningsblokken van de Vier Noorderkoggen (uit: Timmerman 2017).

⁴ Gerritsen 2014.

Afbeelding 3. Ligging plangebied (rode stippellijn) op de historisch-geografische waardenkaart (bron: provincie Noord-Holland).

Afbeelding 4. Ligging plangebied Spanbroekerweg 231a op Kadastrale minuut uit 1826.

Archeologie

Het plangebied ligt in het bewoningslint van Spanbroek en heeft een hoge archeologische waarde. In de directe omgeving van de kerk van Wadway zijn verschillende vondstmeldingen gedaan (o.a. Archis-vondstmeldingsnummers 4348, 4349, 4508, 4520-4522, 4982 en 4985). De vondstmeldingen betreffen vrijwel uitsluitend fragmenten van middeleeuws aardewerk.

Op de bodemkaart De Vier Noorderkoggen is zichtbaar dat het perceel op drie verschillende bodemtypes ligt (afb. 5). Aan het lint ligt een middeleeuwse cultuurgrond (OC2, donkerpaars op afb. 5), met een hoge waarde voor vindplaatsen uit de Middeleeuwen. Direct daarachter ligt een zware zavel (MFIII-II3b) en daarachter (zeer) lichte zavel (MFIII-II2a). Deze zavelige afzettingen zijn een restant van een zeearm, die vanaf de Noordzee via Bergen tot in West-Friesland reikte. Voor laatstgenoemde bodems geldt een (resp.) hoge en middelhoge verwachting voor vindplaatsen uit de (Late) Bronstijd.

Op het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN2) is zichtbaar dat ter plaatse van de geplande nieuwbouw binnen het plangebied geen duidelijke verhoging zichtbaar is. Terpachtige constructies langs de dorpslinten in West-Friesland wijzen mogelijk op de aanwezigheid van (langdurige) middeleeuwse bewoning.

3. Tekst voor hoofdstuk Beleidskader (optioneel)

Rijksbeleid archeologie en cultuurhistorie

De Monumentenwet 1988 is op 1 juli 2016 overgegaan in de Erfgoedwet. De Erfgoedwet vormt samen met de Omgevingswet het wettelijke fundament voor de cultuurhistorie in Nederland. In de Erfgoedwet is vastgelegd hoe met ons erfgoed wordt omgegaan, wie welke verantwoordelijkheden daarbij heeft en hoe het toezicht daarop wordt uitgeoefend. De Erfgoedwet bundelt bestaande wet- en regelgeving voor behoud en beheer van het cultureel erfgoed in Nederland. Bovendien zijn aan de Erfgoedwet een aantal nieuwe bepalingen toegevoegd. Het beschermingsniveau zoals die in de oude wetten en regelingen golden blijven gehandhaafd. Onderdelen van de Monumentenwet die de fysieke leefomgeving betreffen, worden overgeheveld naar de Omgevingswet die in 2019 van kracht wordt. Voor deze onderdelen is een overgangsregeling in de Erfgoedwet opgenomen voor de periode 2016-2021. Het betreft dan:

1. Vergunningen tot wijziging, sloop of verwijdering van rijksmonumenten
2. Verordeningen, bestemmingsplannen, vergunningen en ontheffingen op het gebied van archeologie
3. Bescherming van stads- en dorpsgezichten

Zaken zoals het certificeringsstelsel en de aanwijzing van archeologische rijksmonumenten blijven in de Erfgoedwet.

Per 1 januari 2012 is de Modernisering Monumentenwet doorgevoerd via een wijziging van artikel 3.6. lid 2 van *Besluit ruimtelijke ordening*. In de toelichting van een bestemmingsplan moet voortaan het volgende worden opgenomen: Een beschrijving van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden. Hierdoor dienen cultuurhistorische waarden dus uitdrukkelijk te worden meegewogen bij het vaststellen van bestemmingsplannen. Gemeenten zullen een inventarisatie moeten (laten) maken van alle cultuurhistorische waarden in een bestemmingsplangebied, dus niet alleen de archeologische waarden. Daarnaast moeten ze aangeven welke conclusies ze daaraan verbinden en op welke wijze ze deze waarden borgen in het bestemmingsplan. Dit is één van de pijlers van de Modernisering Monumentenzorg (MoMo).

De Rijksdienst helpt gemeenten om hieraan te voldoen met de Handreiking erfgoed en ruimte. Hierin staat hoe gemeenten zo'n inventarisatie en analyse kunnen uitvoeren. Ook wordt in deze handreiking aangegeven op welke wijze gemeenten cultuurhistorische waarden kunnen opnemen in een bestemmingsplan, compleet met voorbeeldbepalingen.

Provinciaal beleid archeologie en cultuurhistorie

Structuurvisie 2040

Het ruimtelijk beleid van de provincie Noord-Holland is vastgelegd in de 'Structuurvisie 2040 Noord-Holland 2040 –Kwaliteit door veelzijdigheid'. Archeologie is daarin aangewezen als één van de kernkwaliteiten van het landschap. Daarnaast gaat de provincie Noord-Holland uit van een ontwikkelingsgerichte benadering, omdat ook tegenwoordige ruimtelijke ontwikkelingen het landschap vormen, zodat zorgvuldig wordt omgegaan met de bestaande (historische) kenmerken van het landschap. In de bijbehorende Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie heeft de provincie regels geformuleerd omtrent de inhoud van en de toelichting in bestemmingsplannen als er sprake is van provinciaal belang. In een bestemmingsplan moet bijvoorbeeld duidelijk omschreven worden hoe er omgegaan wordt met de cultuurhistorische objecten (waaronder archeologische waarden).

De provincie speelt een belangrijke rol op het gebied van ruimtelijke ordening. Door haar ruimtelijk beleid bepaalt de provincie in belangrijke mate hoe de ruimte in Noord-Holland wordt ingericht. In het licht van de WRO spitst de provinciale rol vanuit cultuur en cultuurhistorie in de ruimtelijke inrichting zich toe op drie terreinen, daar waar de provincie:

- Haar cultuurhistorische provinciaal belang heeft gedefinieerd in de Structuurvisie;
- Wettelijk bevoegd gezag is bij ingrepen die een relatie hebben met cultuurhistorie, bijvoorbeeld bij ontgrondingen of de aanleg van provinciale wegen;
- Initiatiefnemer is bij projecten van het Rijk een (beschermende) taak hebben verkregen, zoals bij de nationale landschappen en Unesco-gebieden.

Op provinciaal niveau is het beleidskader en de leidraad Landschap en Cultuurhistorie van belang voor onderhavig bestemmingsplangebied.

Beleidskader en Leidraad Landschap en Cultuurhistorie

De visie op de gewenste ruimtelijke kwaliteit is vastgelegd in de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie van de provincie Noord-Holland. Deze vernieuwde leidraad is een uitwerking van het in 2006 vastgestelde Beleidskader Landschap en Cultuurhistorie, dat werd gebruikt als leidraad voor ruimtelijke plannen als bestemmingsplannen, beeldkwaliteitsplannen en structuurplannen. Daarnaast bood het handreikingen aan gemeenten om landschap en cultuurhistorie als uitgangspunt te gebruiken bij planvorming.

De provincie Noord-Holland heeft 10 archeologische gebieden van provinciaal belang gedefinieerd. Het plangebied ligt in een dergelijk gebied: West-Friesland. Als in gebieden van provinciaal belang het maatschappelijk belang dusdanig groot is dat waardevolle archeologische vindplaatsen aangetast moeten worden, vraagt de provincie aan te geven op welke wijze archeologische waarden door compenserende maatregelen in het plan zijn ondergebracht. Bovendien vraagt de provincie de aanwezige waarden te benutten bij de inrichting van een gebied.

Het archeologiebeleid van de provincie Noord-Holland is primair gericht op het behouden van de archeologische waarden in de bodem. Dit is geheel in de 'geest' van het Verdrag van Malta.

Gemeentelijk archeologiebeleid

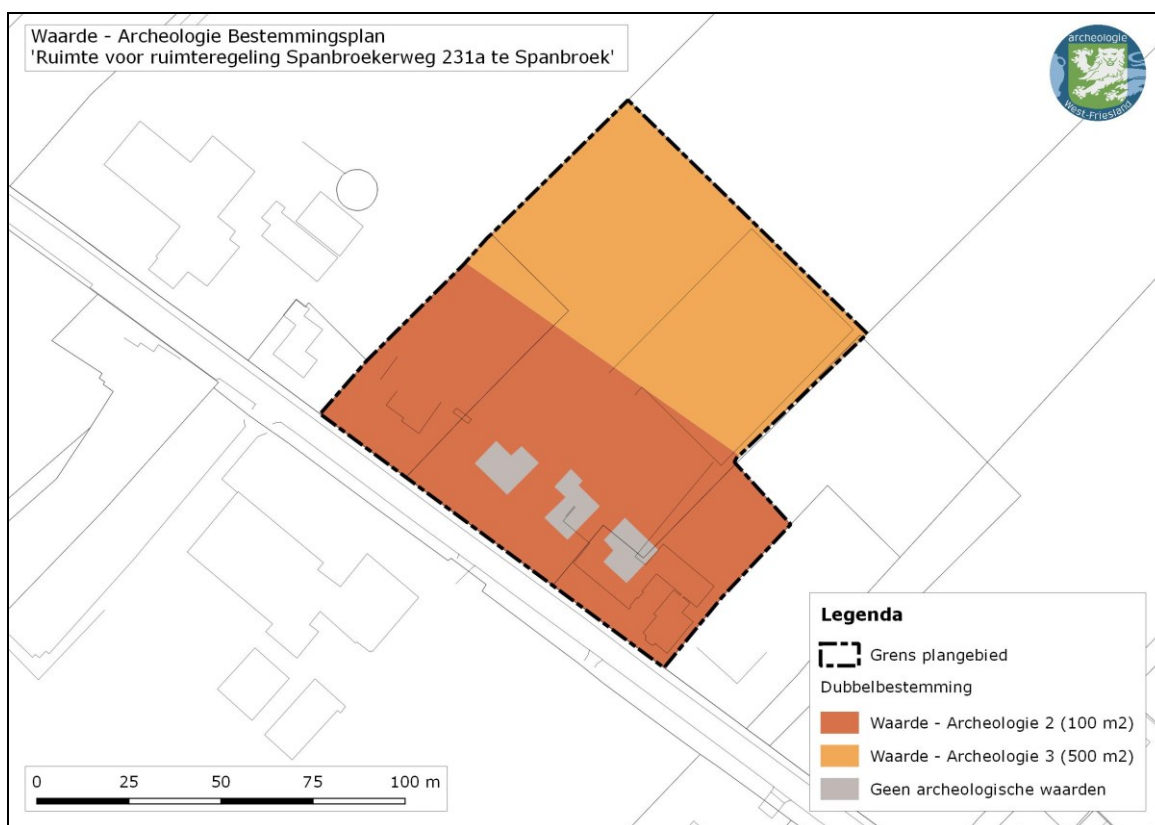
In 2010 is door de gemeenteraad van Opmeer de Erfgoedverordening de gemeentelijke archeologische beleidsadvieskaart vastgesteld. Deze archeologische kaart is in 2008 vervaardigd door de Stichting Cultureel Erfgoed Noord-Holland. De beleidsadvieskaart is in 2012 op details gewijzigd. Dit betrof de begrenzing van Rijks- en Provinciaal Monumenten, en het vrijgegeven van reeds opgegraven terreinen.

Op de Beleidskaart Archeologie van de gemeente Opmeer valt het plangebied binnen een zone waar het aspect archeologie dient te worden meegewogen bij plannen met een omvang groter dan 500 m².

De tien jaar oude beleidskaart die als basis voor voorgaande bestemmingsplannen heeft gediend, is aan vernieuwing toe. Op basis van de huidige kennis kan een meer toegespitste beleidskaart worden opgesteld, waarin de meest recente gegevens zijn verwerkt. Deze nieuwe "concept-beleidskaart" dient als leidraad voor nieuwe bestemmingsplannen te worden gehanteerd.

Op de concept-beleidskaart is zichtbaar dat het plangebied in twee verschillende zones valt (afb. 5). Langs het lint geldt een hoge waarde voor vindplaatsen uit de Middeleeuwen en Nieuwe Tijd, overeenkomstig de andere bewoninglinten in West-Friesland (donkeroranje op afb. 5). Op het achterste deel van het perceel, in het buitengebied, geldt op deze locatie een hoge verwachting voor vindplaatsen uit de prehistorie (oranje op afb. 5).

Voor de zone met een hoge archeologische waarde geldt op de beleidskaart een vrijstellingsgrens van 100 m², overeenkomstig het beleid elders in West-Friesland. Voor de hoge verwachting in het buitengebied geldt een vrijstellingsgrens voor bodemverstoringen kleiner dan 500 m² en ondieper dan 40 cm. Op basis van de veldtoets van 21 februari is de geplande nieuwbouw vrijgegeven met betrekking tot het aspect archeologie (grijs op afb. 5).

Afbeelding 5. Plangebied Spanbroekerweg 231 op de aangepaste beleidskaart archeologie.

Ter bescherming van de archeologische waarden kunnen burgemeester en wethouders, als daar op basis van een archeologisch onderzoek aanleiding toe bestaat, voorwaarden verbinden aan de omgevingsvergunning voor het bouwen. Daarnaast is een omgevingsvergunning vereist voor werkzaamheden waarbij de grond wordt geroerd. De bescherming van archeologische waarden wordt geregeld via een dubbelbestemming.

Deze dubbelbestemming geldt voor die locaties die op basis van de Beleidskaart Archeologie een hoge archeologische waarde of een hoge archeologische verwachting hebben.

Het bestemmingsplangebied Spanbroekerweg 231a kent op de Beleidskaart Archeologie de volgende dubbelbestemmingen:

- Waarde-Archeologie 2: dit betreft de historische lintbebouwing langs de Spanbroekerweg. De meeste terreinen zijn m.b.v. kaartanalyse (historisch kaartmateriaal en het voorkomen van middeleeuwse cultuurgronden) nader begrensd. Voor deze terreinen geldt dat bij voorgenomen bodemingrepen groter dan 100 m² en dieper dan 30 cm –Mv rekening gehouden dient te worden met de aanwezige archeologische waarden;
- Waarde-Archeologie 3: archeologisch belang betrekken bij bodemingrepen groter dan 500 m² en dieper dan 40 cm –Mv.

4. Regels Waarde – Archeologie en Waarde – Cultuurhistorie (laatste optioneel)

Artikel ** Waarde – Archeologie 2

****.1 Bestemmingsomschrijving**

De voor 'Waarde - Archeologie 2' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor:

- het behoud en de bescherming van de archeologische waarden van de gronden.

****.2 Bouwregels**

**2.1 Voor bouwwerken met een oppervlakte groter dan 100 m², moet alvorens een omgevingsvergunning voor het bouwen wordt verleend, door de aanvrager een rapport worden overgelegd waarin, naar het oordeel van het bevoegd gezag:

- a. de archeologische waarden van de gronden die blijkens de aanvraag kunnen worden verstoord in voldoende mate zijn vastgesteld, en;
- b. in voldoende mate is aangegeven op welke wijze de archeologische waarden worden bewaard en/of gedocumenteerd.

**2.2 Indien uit het in lid **2.1, genoemde rapport blijkt dat de archeologische waarden van de gronden door het verlenen van de omgevingsvergunning voor het bouwen zullen worden verstoord, kan het bevoegd gezag één of meer van de volgende voorwaarden verbinden aan de omgevingsvergunning:

- a. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor de archeologische waarden in de bodem kunnen worden behouden;
- b. de verplichting tot het doen van opgravingen;
- c. de verplichting de werken of werkzaamheden die leiden tot de bodemverstoring, te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van archeologische monumentenzorg die voldoet aan door het bevoegd gezag bij de vergunning te stellen kwalificaties.

****3 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden**

**3.1 Het is verboden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van het bevoegd gezag, de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden uit te voeren, ongeacht het bepaalde in de regels bij de andere op deze regels van toepassing zijnde bestemmingen:

- a. het ontgronden, afgraven (waaronder het graven van watergangen en waterpartijen), egaliseren en ophogen van gronden en/of het anderszins ingrijpend wijzigen van de bodemstructuur;
- b. het uitvoeren van overige groundbewerkingen;
- c. het verwijderen en/of aanbrengen van bomen en diepwortelende beplanting;
- d. het aanleggen van ondergrondse energie-, transport- en of communicatieleidingen.

****3.2** Het bepaalde in lid ****3.1** is niet van toepassing op werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden die:

- a. het normale onderhoud betreffen;
- b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van inwerkingtreding van dit plan;
- c. in het kader van archeologisch onderzoek en het doen van opgravingen worden uitgevoerd, mits verricht door een daartoe bevoegde instantie;
- d. niet dieper gaan dan 0,30 m beneden het maaiveld en een kleinere oppervlakte dan 100 m² beslaan.

****3.3** De in lid ****3.1** genoemde vergunning kan slechts worden verleend indien geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de archeologische waarden van de gronden.

****3.4** Alvorens een omgevingsvergunning wordt verleend, moet door de aanvrager een rapport worden overgelegd waarin, naar het oordeel van het bevoegd gezag:

- a. de archeologische waarden van de gronden die blijken de aanvraag kunnen worden verstoord in voldoende mate zijn vastgesteld, en;
- b. in voldoende mate is aangegeven op welke wijze de archeologische waarden worden bewaard en/of gedocumenteerd.

****3.5** Indien uit het in lid ****3.4** genoemde rapport blijkt dat de archeologische waarden van de gronden door het uitvoeren van werken of werkzaamheden zullen worden verstoord, kan het bevoegd gezag één of meer van de volgende voorwaarden verbinden aan de omgevingsvergunning:

- a. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen waardoor de archeologische waarden in de bodem kunnen worden behouden;
- b. de verplichting tot het doen van opgravingen;
- c. de verplichting de werken of werkzaamheden die leiden tot de bodemverstoring, te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van archeologische monumentenzorg die voldoet aan door het bevoegd gezag bij de vergunning te stellen kwalificaties.

Artikel ** Waarde – Archeologie 3

****1 Bestemmingsomschrijving**

De voor 'Waarde - Archeologie 3' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor:

- het behoud en de bescherming van de archeologische waarden van de gronden.

****2 Bouwregels**

****2.1** Voor bouwwerken met een oppervlakte groter dan 500 m², moet alvorens een omgevingsvergunning voor het bouwen wordt verleend, door de aanvrager een rapport worden overgelegd waarin, naar het oordeel van het bevoegd gezag:

- a. de archeologische waarden van de gronden die blijkens de aanvraag kunnen worden verstoord in voldoende mate zijn vastgesteld, en;
- b. in voldoende mate is aangegeven op welke wijze de archeologische waarden worden bewaard en/of gedocumenteerd.

****2.2** Indien uit het in lid ****2.1**, genoemde rapport blijkt dat de archeologische waarden van de gronden door het verlenen van de omgevingsvergunning voor het bouwen zullen worden verstoord, kan het bevoegd gezag één of meer van de volgende voorwaarden verbinden aan de omgevingsvergunning:

- a. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor de archeologische waarden in de bodem kunnen worden behouden;
- b. de verplichting tot het doen van opgravingen;
- c. de verplichting de werken of werkzaamheden die leiden tot de bodemverstoring, te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van archeologische monumentenzorg die voldoet aan door het bevoegd gezag bij de vergunning te stellen kwalificaties.

****3 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden**

****3.1** Het is verboden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van het bevoegd gezag, de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden uit te voeren, ongeacht het bepaalde in de regels bij de andere op deze regels van toepassing zijnde bestemmingen:

- a. het ontgronden, afgraven (waaronder het graven van watergangen en waterpartijen), egaliseren en ophogen van gronden en/of het anderszins ingrijpend wijzigen van de bodemstructuur;
- b. het uitvoeren van overige groundbewerkingen;
- c. het verwijderen en/of aanbrengen van bomen en diepwortelende beplanting;
- d. het aanleggen van ondergrondse energie-, transport- en of communicatieleidingen.

****3.2** Het bepaalde in lid ****3.1** is niet van toepassing op werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden die:

- a. het normale onderhoud betreffen;
- b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van inwerkingtreding van dit plan;
- c. in het kader van archeologisch onderzoek en het doen van opgravingen worden uitgevoerd, mits verricht door een daartoe bevoegde instantie;
- d. niet dieper gaan dan 0,40 m beneden het maaiveld en een kleinere oppervlakte dan 500 m² beslaan.

****3.3** De in lid ****3.1** genoemde vergunning kan slechts worden verleend indien geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de archeologische waarden van de gronden.

****3.4** Alvorens een omgevingsvergunning wordt verleend, moet door de aanvrager een rapport worden overgelegd waarin, naar het oordeel van het bevoegd gezag:

- a. de archeologische waarden van de gronden die blijkens de aanvraag kunnen worden verstoord in voldoende mate zijn vastgesteld, en;
- b. in voldoende mate is aangegeven op welke wijze de archeologische waarden worden bewaard en/of gedocumenteerd.

****3.5** Indien uit het in lid ****3.4** genoemde rapport blijkt dat de archeologische waarden van de gronden door het uitvoeren van werken of werkzaamheden zullen worden verstoord, kan het

bevoegd gezag één of meer van de volgende voorwaarden verbinden aan de omgevingsvergunning:

- a. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen waardoor de archeologische waarden in de bodem kunnen worden behouden;
- b. de verplichting tot het doen van opgravingen;
- c. de verplichting de werken of werkzaamheden die leiden tot de bodemverstoring, te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van archeologische monumentenzorg die voldoet aan door het bevoegd gezag bij de vergunning te stellen kwalificaties.

Artikel ** Waarde - Cultuurhistorie

****.1 Bestemmingsomschrijving**

De voor 'Waarde - Cultuurhistorie' aangewezen gronden zijn, naast de andere aangewezen bestemming, bestemd voor: het behoud, herstel en de uitbouw van de in dit bestemmingsplan aangegeven cultuurhistorische en ruimtelijke waarden van het gebied en zijn bebouwing.

****.2 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden**

****.2.1** Het is verboden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van het bevoegd gezag, de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden uit te voeren, zulks ongeacht het bepaalde in de regels bij de andere op deze gronden van toepassing zijnde bestemmingen:

- a. het aanleggen, verbreden, verleggen of verharderen van wegen en paden;
- b. het aanbrengen van andere oppervlakteverhardingen;
- c. het wijzigen van de profielindeling van wegen en paden;
- d. het dempen of wijzigen van watergangen;
- e. het wijzigen van de aanleg van de begraafplaats of wijzigen of verwijderen van cultuurhistorisch waardevolle grafstenen;
- f. het verwijderen c.q. wijzigen van karakteristieke hekwerken en hekpijlers, gevelstoepen en stoepalen en aan de gevel bevestigde luiken en/of ornamenten/versieringen.

****.2.2** Het in lid ****2.1** vervatte verbod is niet van toepassing op werken en werkzaamheden welke:

- a. het normale onderhoud betreffen;
- b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan.

****2.3** De in lid ****2.1** genoemde vergunning zal uitsluitend worden verleend indien geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan cultuurhistorische en ruimtelijke waarden van de in lid ****1** bedoelde waarden.

****2.4** Alvorens te beslissen omtrent een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel ****2.1** wordt door het bevoegd gezag advies ingewonnen bij de Commissie voor monumenten en welstand.

****3 Omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk**

****3.1** Het is verboden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van het bevoegd gezag, de in dit bestemmingsplan cultuurhistorisch waardevol aangemerkte bebouwing geheel of gedeeltelijk te slopen, zulks ongeacht het bepaalde in de regels bij de andere op deze gronden van toepassing zijnde bestemmingen.

****2.2** Het in lid ****2.1** vervatte verbod is niet van toepassing op werken en werkzaamheden welke:

- a. het normale onderhoud betreffen;
- b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan;
- c. ter voldoening van een aanschrijving of een besluit van het bevoegd gezag moeten worden uitgevoerd;
- d. ingevolge het bepaalde in artikel 10.8 van de Erfgoedwet vergunningplichtig zijn;
- e. ingevolge de Erfgoedverordening van de gemeente Hoorn vergunningplichtig zijn.

****3.3** De in lid ****3.1** genoemde vergunning zal uitsluitend worden verleend indien:

- de bouwtechnische kwaliteit dusdanig slecht is dat hergebruik in alle redelijkheid niet mogelijk is; of
- het delen van een pand betreft, die op zichzelf niet als waardevol zijn aan te merken, en door het verwijderen daarvan geen onevenredige aantasting van de karakteristieke waarden plaatsvindt.
- de aanvrager informatie overlegt waaruit, naar het oordeel van het bevoegd gezag, blijkt dat met de sloopactiviteiten de beeldbepalende c.q. kenmerkende elementen van cultuurhistorisch waardevolle bebouwing niet op onaanvaardbare wijze worden verstoord;
- omgevingsvergunning voor het bouwen is verleend voor:
 - 1. een in plaats van het te slopen bouwwerk op te richten bouwwerk of
 - 2. voor het verbouwen van het bouwwerk.

****3.4** Het bevoegd gezag kan, vanuit bouwhistorisch of cultureel-historisch belang, een bouwhistorisch- en/of een cultuurhistorisch rapport eisen waarin bouwhistorische- en/of cultuurhistorische waarden worden gedocumenteerd.

****3.5** Alvorens te beslissen omtrent een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel X.2.1 wordt door het bevoegd gezag advies ingewonnen bij de Commissie voor monumenten en welstand.

5. Bronnen

Gemeente Opmeer, 2012. Beleidskaart Archeologie (vastgesteld door de gemeenteraad in 2012).

Leeuwen, J. van & C.M. Soonius, 2018. Archeologische Quickscan Spanbroekerweg 231a, Spanbroek, gemeente Opmeer. Adviesnummer 18035. Archeologie West-Friesland, Hoorn.

Haartsen, A. & J. Lenten, 2001. De cultuurhistorie van West-Friesland. Beschrijving van de kenmerkende cultuurhistorische waarden in het centrale deel van de provincie Noord-Holland in het kader van het project Cultuurhistorische Waardenkaart Noord-Holland. Provincie Noord-Holland, Haarlem.

Rho, 2018. Voorontwerp bestemmingsplan 'Ruimte voor ruimteregeling Spanbroekerweg 231a te Spanbroek'. (NL.IMRO.0432.BPSpanbroekerweg231-VO01).

Timmerman, L.A., 2017. Middeleeuwse agrarische ontginningen in de Vier Noorder Koggen. Een interdisciplinair onderzoek naar de opbouw van het natuurlijke landschap en de kolonisatie- en ontginningsgeschiedenis van West-Friesland (800-1300). Masterscriptie Landschapsgeschiedenis Rijksuniversiteit Groningen. Broek op Langedijk.